

jons, infra.

Timniceni, alcheria Atimniceni en el *Rept.* de Mallorca, te. Montuiri (108) que Quadrado (485) conjectura d'un gentilici de «Temesna en Àfrica». O seria de *tlemiseni* 'de Tremisèn' (o d'alguna combinació d'aquests amb *Timini* una de les grans tribus de l'Àrabia central?

El Tes, V. Tis

TIRIRAN, pda. munt. d'Ontinyent (pron. *tirirán*), prop de la r. de Fontanars, damunt la Font i Barranc de *Gorgorróbio* (xxxii, 114.11, 24; cf. el *Cabezo Tiriran* que IGC posa a 565 alt.: 2°58' × 38°48'). Deu venir de *tirar al-^cain* 'els marges de la font': de *turra*, que forma el pl. *turur*, però amb variant *tirar*. El plural pot alludir a l'altre tossalet de la mateixa altura, que hi ha 0k3 més al SO.

El diminutiu d'aquesta mateixa paraula seria normalment *turairä* 'margenet, petit límit'; d'aquí em semblen venir: L'assagador del *Teraire* a. 1547, a la Tinença de Benifassà (*BABL* xii, 177), i, amb dissimilació, d'una de les *r*: Comes de *Talaire*, en el te. de Gata (xxxiii, 92.5): esperaríem més aviat **Toraire* per la *u* d'aquell dim., però potser la vacil·lació *turar/tirar* es contagià al diminutiu. Veg., infra, l'article *Terrat/Terrater/Torres-Torres*, provinent del mateix mot aràbic.

El Tis, pda. munt. del te. d'Onda (xxix, 149.3). Junt amb el Barranc del *Tés*, te. Petrer i Cases del *Tes*, te. La Romana (xxxvi, 63.3). Probablement de l'ar. *tiz* «cul, darrera, posterior, fesses» (Dozy, *Suppl.* ii, 80; Boqtor, Belot, Beauquier); i, en part, d'un adjectiu nisba **fizi* 'posterior, inferior' que explicaria millor que hagi donat *Tis* a Onda amb *s* (i no amb *e*).

TÓIXIMA, pda. munt. dalt de la Serra de la Calderona, te. Serra (pron. *a tóixima*) (xxx, 61.21). Nom d'aspecte intrigant pels seus aires arcaics: pre-romà, indoeuropeu? No és fantàstic pensar-hi: som en el límit entre els ibers de Sagunt i els celtes de Segobriga, que desencadenà la 2a. Guerra púnica. Cf. ieur. *tóksos* 'agre' etc. ('arc?'); o bé construiríem un cèltic AT(E)-ÚXAMA, de sentit adequat essent llocs de 'cim' o 'carena': UXAMA 'l'altíssima' + ATE- preverbi cèltic per a 'més', 'per damunt de' (*Ategnatos, Ate-cotti, Ate-noux* etc.).

Però ens deixen en greu escrúpol tals postulats indoeuropeus, en terra valenciana, on cercaríem de més bon grat arabismes; si no fos que l'estructura del nom poc s'hi presta; vagament, però, ens hi acostem amb l'arrel *šm* 'encendre', 'abrandar una foguera', pensant que era un lloc adequat per fer-hi almenara 'lloc de senyals'; caldria, llavors, admetre que *tašmi*, nom d'acció de la IV forma, sofrí una metàtesi un poc violenta *tášim*, car, davant un *ain*, es pronunciava *ā* velar: *at-tášim* > *l'atóixim* > (*la*) *Tóixima*; cf. *šam-^a* («antorcha, hacha, blandón, llama de fuego» *RMa, PAlc, Dozy*) i seria el nom d'acció del verb en IV '*ášma* «éclairer (une lampe)».

LO TOLEC, pda. d'Alcalà de Xivert (xxviii, 187.9), potser allusiu a escòries o terrall d'unes mines, una guixera o una ensulsiada etc. Ben conegut l'ar. *talq* 'guix, talc, mica, amiant' (d'on ve el nostre *talc*): sigui partint d'un *ṭuluq*, encara que el plural conegut és *aṭlāq*, però és mot amb moltes accepcions i formes (incloent-ni aquesta); o bé de *talqa* 'rebuig' («repuidium», *RMa*, 559; «stadium» *RMa*, 590) i altres accepcions translàtiques en *PAlc*, 156b, 296b35, Dozy, *Suppl.* ii, 57.

ELS TORRAJONS, Gorg dels ~, pda. d'Alfauir (xxxii, 182.21); *Torretxó*, pda. d'horta d'Alzira (prop de L'Alquerieta; i deturpat IGC 3°15' × 39°08') (xxxii, 99.5, 105.18): *tarr al-^gubb* 'el rodal de l'aljub'. Capçades de *Terres-Royg*, en les afrontacions entre *Rafalgari* i Tortosa (cit. entre *Falconera* i *Cova de Maria*), princ. S. xiv (comunicació d'Alb. Curto, de l'Arx. Mun. de Tortosa): < *tarr ar-rušd* 'rodal de la pietat' (recordem l'etim. de *Massarrojos* i *Catarroja* (< *manzl ar-rušd* etc.).

Toule, V. Tudell

TRAMOSSOS (pron. -*ósos*), te. Serra Calderona (xx, 63.3). Aquest, i probablement la major part dels següents vénen del nom aràbic del llegum 'tramús, llobí', en variants en -*ós* etc. *El Tramusso* a Monóver. *El Tramússol* a Alcoi. Lloma del *Tramusseral*, terme Agres (xxxiv, 35.25). *El Tramussar* al Camp de Mirra; *Tramussars* a Xàtiva. Dels dos següents, ja hi haurà més base per sospitar que vingui d'INTERMEDIARIUS, per via mossàrab. Pont *Tramusser*, te. Almussafes; *El Tramusser*, te. Genovés. D'aquest origen o d'aquell?: *El Tramís*, te. d'Almiserà i un altre a l'Alcora (xxix, 11.25).

TROBAT, Muntanyeta del T., te. Polinyà de X. (xxxii, 70.1): de l'ar. *ḡābāl at-turbāt*, pl. de *turba/turb* 'terra, pols' (com l'eiviss. *Rafaltrobat*, i el men. *Trebalúger*, vol. i). *L'Hort de Tralalon*, te. Elx (xxxvi, 133.17) de *tarb al-^umm* 'terra de la mare'.

TRONELIÓ, assagador de ~, te. Olocau del Rei, a. 1547 (*BABL* xi, 176); potser d'una combinació del romànic *torm* 'penyal', *torm al-^uijún* 'penya de les deus'; però quasi tan aproximat fonèticament, i evitaríem un híbrid, fóra *tāhn al-^uijún* 'el molinatge de les deus', passant per **Torn-*.

Tubellia, nom d'un morisc de Senija, c. l'a. 1600 (xxxv, 107.24). NP ar. *tuṭīliya*, nom adjectiu fem. (*GGAlg.*), de l'arrel *ṭul* que produeix també NPP a Àrabia (Hess).

Tuñaltabas, pda. de Lliria (xxx, 85.15) < *duff aḍ-^udābba* 'finestró de la balda o del picaport', admetent que *duff* 'pandero' prengué el sentit de 'finestró'.

TULELL (pron. *a tulél*), pda. de l'horta d'Alzira, separada del límit Sud de la ciutat per l'*Alborgi*, en-